

Opstap tot Oorlog

RKBS Christoffel

Christoffel

R. K. BASISSCHOOL

INHOUD

<i>Onderwerp</i>	<i>pagina</i>
Waarom een pestprotocol	3
Plagen of pesten	3
De Kanjerafspraken	4
Aanpak	5
Wat mogen ouders verwachten van de leerkrachten op school?	7
Wat mag er van u als ouder worden verwacht?	7
Grens stellend	8
Dossiervorming	9
Overige informatie	9

Waarom een pestprotocol?

RKBS Christoffel wil de leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, een omgeving waarin zij zich op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen.

De leerkrachten willen deze ontwikkeling bevorderen door het scheppen van een prettige werksfeer in de klas en een veilig klimaat in de school.

Om die reden gebruiken wij op school de Kanjertraining als programma om kinderen structureel te leren hoe ze met elkaar om behoren te gaan en elkaar te respecteren. Ook zorgt het programma dat kinderen zicht krijgen op hun eigen gedrag in verschillende situaties.

Dit leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat het verstoord wordt doordat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest of zelf pest. Hierdoor kan het kind zodanig in de knoop komen, dat de regels van de leerkracht niet meer in voldoende mate de veiligheid bieden of garanderen en daarmee een negatief effect heeft op de gewenste ontwikkeling. Het is in dat geval van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in de groep is.

In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, wordt de veiligheid ernstig aangetast.

Dit betekent dat wij als school pesten als ongewenst gedrag beschouwen en bereid zijn alles in het werk te stellen om pestgedrag aan te pakken.

Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen benaderen.

Via dit protocol wil de school alle betrokkenen op de ernst van pesten wijzen en daarnaast zowel handreikingen geven om te werken aan een veilige school als een stappenplan bieden bij systematisch pestgedrag.

Kortom: wij zien pesten als een bedreiging voor de school als geheel, voor alle leerlingen, leerkrachten en ouders en alle andere betrokkenen bij de school. Wij zijn bereid pestgedrag te herkennen, te erkennen en er actie op te ondernemen.

Plagen of pesten

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pesten? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is deze:

Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van de leerkrachten.

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de leerlingen onderling. Het is dus belangrijk dat de leerkracht geïnformeerd wordt door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om informatie te krijgen over het hetgeen zich kennelijk afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de groep te behouden. Een belangrijke stelregel is dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht. Vanaf de kleutergroep leren de kinderen het verschil tussen vertellen en klikken. Als er sprake is van pesterijen, dan is het belangrijk dat kinderen dat vertellen aan hun vader, moeder of leerkracht.

Een kind wordt gepest wanneer deze herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem gericht zijn, en waarbij de macht ongelijk verdeeld is. De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest

voelt, de ‘pester’ niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen.

De Kanjerafspraken

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

We vertrouwen elkaar
We helpen elkaar
Niemand speelt de baas
Niemand lacht uit
Niemand is of blijft zielig

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school “de baas/het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie. Kernpunten in de aanpak zijn:

1. De Kanjerafspraken
2. Denk goed over jezelf en de ander
3. Pieker niet alleen, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders
4. Denk oplossingsgericht
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt
6. De school maakt een onderscheid tussen onvermogen en onwil
Is er sprake van *onvermogen*, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
Is er sprake van *onwil*, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje/tutor als bemiddeling
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving daarvan

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zoveel mogelijk) recht doet, en borgt gemaakte afspraken.

Ieder mens maakt wel eens fouten en de weg van ieder mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat gepaard met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsverplichting in hoge mate, maar ook leerkrachten spelen een rol in die opvoeding. In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Dit betekent in de praktijk op de Christoffel dat een leerling zich niet onveilig hoeft te voelen door het gedrag van de ander, en omgekeerd. Deze anderen zijn:

- klasgenoten en andere leerlingen op school;
- de leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen;
- de ouders, die trots op hun kind kunnen zijn. Omdat hij/zij iemand is die te vertrouwen is. Als je iets vertelt, dan vertel je het hele verhaal en niet toevallig het belangrijkste stukje even niet;
- mensen die op eenzelfde manier doen als het kind, maar ook mensen die anders doen dan het kind.

Dit doen we wel

Dit doen we niet

De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt om het concreet te maken voor kinderen. Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

Aanpak

Het doel van de Kanjertraining op school is de sfeer in de klas goed te houden of te verbeteren. Hiermee zorgen we dat de leerlingen een betere band krijgen met elkaar en met de leerkracht en zich prettig voelen in de klas. Belangrijk daarbij is het respect hebben voor elkaar. Subdoelen zijn:

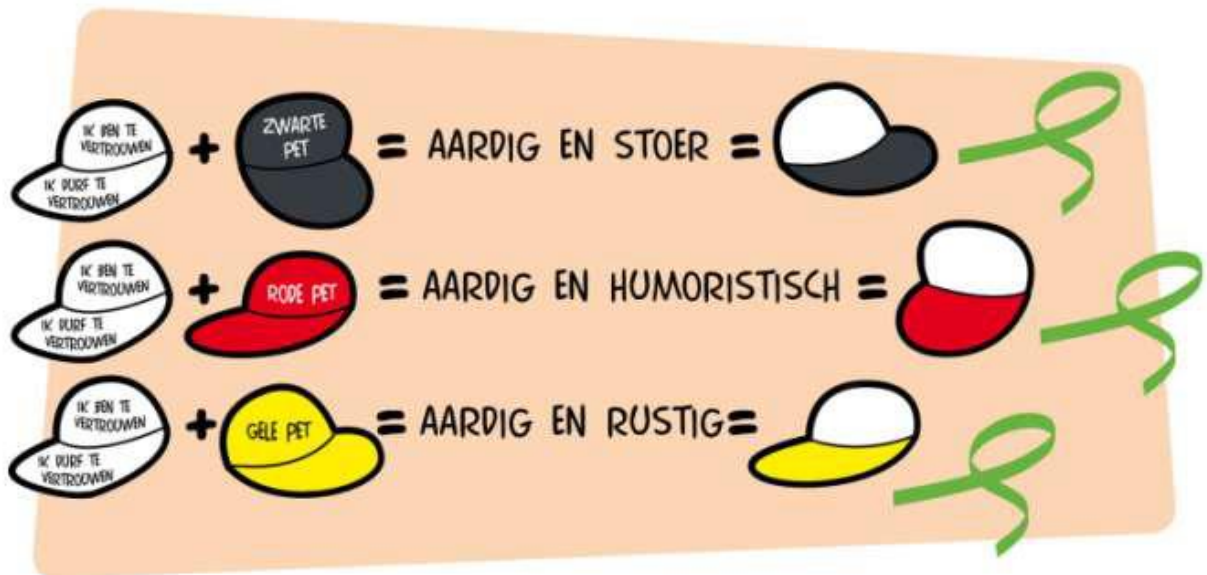
- bevordering van vertrouwen en veiligheid in de klas
- versterking van sociale vaardigheden bij de leerlingen
- beheersing door leerlingen van verschillende oplossingsstrategieën in conflicten
- bewustwording van eigenheid bij de leerlingen; ik doe mij niet anders voor dan ik werkelijk ben
- verantwoordelijkheid nemen
- bevordering actief burgerschap en sociale integratie

Het rollenspel

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen moeten worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid

en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar “het kan er behoorlijk brutaal uitkomen”. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten en ouders niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen.

In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspellen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van de verschillende petten. Kinderen leren recht op te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: “Ik vind dit vervelend. Wil je ermee stoppen?”. Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een maatje, een buddy). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met hem/ haar iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben de medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware “benzine” aan een “vervelend lopend motortje”. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag (motortje). Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstanders.

Op school trainen we dit:

Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

1. *Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag. Ik vind het vervelend wat je doet.* De leerling benoemt daarbij het gedrag.
2. Wanneer het gedrag zich herhaalt: *Wil je er niet mee stoppen?*
3. *Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in.* Je haalt je schouders op en loopt weg. Je blijft rustig, je blijft je eigen baas (je laat je niet bepalen door een vervelend persoon), je doet de witte pet.
4. Je gaat dus weg bij de situatie maar blijf niet alleen. Zoek een maatje, doe iets gezelligs, maak een kletspraatje. Op die manier kom je meestal van de pesters af.
5. Zorg ervoor dat je zelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen erger.
6. Stopt het niet, dan loop je met je maatje naar de juf of meester.

Wat mogen ouders verwachten van de leerkrachten op school?

U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder. U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "een goed voorbeeld doet goed volgen". Doet zich een probleem voor op school, dan mag u verwachten dat de leerkrachten daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de school en de buurt.

De leerkracht gaat ervan uit dat kinderen elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom ook gevraagd naar de bedoelingen van het kind. "Is het jouw bedoeling om mij zo boos te maken? Is het niet jouw bedoeling? Doe dan anders. Is het wel jouw bedoeling, dan doe je het goed, maar heb je nu een probleem, want ik sta niet toe dat jij verder gaat op deze manier."

Consequenties van negatief gedrag

Wanneer een leerling bewust de andere leerling pest krijgt de leerling nog bedenktijd om van gedachten te veranderen. Doet de leerling dit niet dan wordt er contact opgenomen met de ouders en wordt de directie op de hoogte gebracht. Zolang de ouders niet op school zijn geweest wordt de leerling de toegang tot de klas onttrokken. In het gesprek met de ouders vertelt de leerkracht wat het probleem is en wat de bedoeling van hun kind lijkt te zijn. Aan ouders wordt nadrukkelijk gevraagd of zij de bedoeling van hun kind ondersteunen. Wanneer de ouders dit niet ondersteunen zal er gezamenlijk gezocht worden naar een oplossing, waarin het gedrag van de leerling zich niet meer voordoet.

Wanneer de ouder het eens is met het gedrag van hun kind dan geeft de leerkracht aan dat deze manier van reageren niet op prijs wordt gesteld. Er wordt aan de ouders duidelijk gemaakt dat er geen enkel excuus is voor wangedrag.

Wat wordt er van u als ouder worden verwacht?

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor hun eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is.

Voorbeeld gedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.

- U oefent zich in zelfbeheersing. Dat betekent dat u niet het recht heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen. Al helemaal niet in het bijzijn van kinderen.
- U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.

Grensstellend

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. “Hoe ga je het de volgende keer doen! Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?”.

Wangedrag kan zich op de volgende manieren manifesteren:

Verbaal:	vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.
Fysiek:	schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.
Materieel:	stelen, onderkladden, verstoppert van kleding en/of spullen, spullen kapot maken.

Wanneer een leerling structureel wangedrag blijft vertonen en/ of niet door school opgelost kan worden, worden de ouders door de directie uitgenodigd voor een gesprek. Zolang de ouders nog niet op school zijn geweest, wordt deze leerling uit de groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling. De leerling wordt minimaal twee groepen hoger in een andere groep geplaatst. Negatief gedrag wordt genegeerd door de leerkracht en de nieuwe groepsgenoten. Op die manier wordt de leerling geholpen zich te houden aan normale gedragsregels. Leerlingen uit groep 7 en 8 worden bij de directie of intern begeleider geplaatst.

Het gesprek met ouders wordt oplossingsgericht gevoerd. Terugplaatsing is afhankelijk van het idee dat de ouders en het verwijderde kind erop nahouden. Er zijn hierbij twee mogelijkheden:

1. Als het kind en ouders zich positief opstellen, dan wordt een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt, waaraan de ouders meewerken en kan het kind worden teruggeplaatst. In dit begeleidingsplan worden doelen opgesteld en afspraken opgenomen waaraan school, leerling en ouders samen op een positieve manier aan gaan werken. Blijft de leerling ondanks alle inzet toch structureel wangedrag vertonen dan wordt de leerling geschorst en wordt de bovenstaande cyclus opnieuw doorlopen. Bij herhaling van wangedrag kan de school uiteindelijk overgaan tot verwijdering.
2. Als het kind en de ouders van mening zijn dat er geen sprake is van misdragingen, dan wordt de leerling direct geschorst. De leerplicht en het bestuur worden hiervan op de hoogte gesteld en de ouders krijgen een schriftelijke melding.
Na de schorsing vindt er opnieuw een gesprek plaats met ouders. In dit gesprek wordt vastgesteld of de ouders en hun kind van mening zijn veranderd en zich positief opstellen ten aanzien van een begeleidingsplan. Is dit het geval, dan wordt overwogen of terugplaatsing mogelijk is.
Blijven ouders en hun kind van mening dat het kind zich mag misdragen, dan wordt de leerling minimaal twee groepen hoger in een andere groep geplaatst in afwachting van verdere stappen. Leerlingen uit groep 7 en 8 worden bij de directie of intern begeleider geplaatst. Negatief gedrag wordt genegeerd door de leerkracht en de nieuwe groepsgenoten. Op die manier wordt de leerling geholpen zich te houden aan normale gedragsregels.

Het afwijzen van adviezen en het niet mee willen werken aan een positieve oplossing, is voor de Christoffel aanleiding om advies te vragen bij het Algemeen Meldpunt van Kindermishandeling (AMK) dan wel een melding van pedagogische verwaarlozing te doen bij het AMK. Als de school, ondanks alle inspanningen van betrokken partijen, geen perspectief ziet tot verbetering, kan besloten worden tot definitieve verwijdering.

Verwijdering is gebonden aan wettelijke voorschriften. Een exemplaar van de notitie Toelating, schorsing en verwijdering van leerlingen ligt ter inzage op school en is te vinden op de website van de Laurentius Stichting (www.laurentiusstichting.nl).

Dossiervorming

Als een kind zich blijft misdragen, en de ouders keuren dit gedrag goed dan kan er worden overgegaan tot definitieve verwijdering. Er is dan een dossier opgebouwd waarbij de volgende uitgangspunten leidend zijn voor dossiervorming:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.
3. Een leerkracht kan weer gewoon lesgeven wanneer de rust in de klas terug is.

De leerkracht en de school beperken zich tot het volgende: Het gaat wel eens mis. Hoe lossen we dit op? Wil jij het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima? Dan is er een probleem. De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving. Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van school wordt verwijderd.

Overige informatie

Het is belangrijk om als ouders, leerling en school gezamenlijk naar een oplossing te werken. Veruit de meeste klachten zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, leerkrachten en schoolleiding op een juiste wijze worden afgehandeld. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht, niet mogelijk is of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men een beroep doen op de klachtenregeling. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de schoolgids, de schoolsite en de site van de Laurentius Stichting. Daarnaast is het belangrijk om te weten dat op alle scholen van ons bestuur contactpersonen aanwezig zijn. Voor onze school zijn dit juffrouw Mirjam (maandag en dinsdag) en juffrouw Anke (dinsdag en donderdag). U kunt bij hen terecht met uw verhaal, vraag of klacht. Ook kan de contactpersoon indien nodig de ouders begeleiden bij een procedure of verwijzen naar andere instanties.

Wanneer u meer informatie wilt over de Kanjertraining verwijzen wij u naar de site www.kanjertraining.nl.